

Шеф српске дипломатије Вук Јеремић позвао све чланице Уједињених нација да дозволе Међународном суду правде да неометано разматра случај једностраног проглашења независности Косова и да у овој "пресудној фази" ради без додатних притисака.

У обраћању на специјалној седници Савета безбедности УН на којој се разматрао најновији извештај генералног секретара Бан Ки Муна о ситуацији на Косову, министар спољних послова Србије Вук Јеремић позвао је све чланице Уједињених нација да дозволе Међународном суду правде да неометано разматра случај једностраног проглашења независности Косова.

"Наша је заједничка дужност да не прејудуцирамо рад Међународног суда правде", поручио је Јеремић и поновио да позиција Србије о статусу Косова остаје непромењена и да Србија неће никад признати једнострано проглашење независности албанских власти на Косову од 17. фебруара 2008. године.

Србија верује, нагласио је Јеремић, да неслагања око статуса Косова не смеју да коче заједнички рад на побољшању живота свих становника покрајине и да је Београд радио са свим легитимним учесницима на терену на Косову, а да при том није кршио одредбе свог Устава.

Јеремић је поздравио то што је УНМИК "успешно завршио своју реконфигурацију", како је рекао генерални секретар УН у свом извештају, и истакао да је "кључно важно" да Савет безбедности подржи присуство УНМИК-а у поркајини као "пресудног стуба мира и стабилности".

Српски шеф дипломатије је рекао да се не сме кочити способност УН да ради ефикасно са европском мисијом на Косову Еулексом.

Обавезе које су преузете пред УН морају бити поштоване, почевши од обавеза преузетих Резолуцијом 1244 из 1999. године до Плана генералног секретара у шест тачака, рекао је Јеремић.

Обавезе које су преузете пред УН морају бити поштоване, почевши од обавеза преузетих Резолуцијом 1244 из 1999. године до Плана генералног секретара у шест тачака, рекао је шеф српске дипломатије.

Јеремић је такође истакао да је још увек потребно статусно неутрално присуство Кфора да би се заштитиле енклаве косовских Срба и српска светилишта од претњи упада и напада.

Као горуће нерешено питање Јеремић је подвукао питање олакшавања уласка српских званичника у покрајину и њиховог кретања, нагласивши да се та препрека мора решити на начин који је неутралан по питању статуса и у сагласности са Резолуцијом 1244.

Такође је подсетио на проблем интерно расељених лица и нагласио да је само 31 особа од 200.000 расељених косовских Срба успела да се врати на Косово у тромесечном периоду који обухвата овај извештај генералног секретара, иако су хиљаде изразиле жељу да то ураде.

Најмоћније тело светске организације разматрало је извештај шефа УН о стању на Косову, који је представио шеф мисије УНМИК-а Ламберто Занијер.

У извештају се наводи да су УНМИК и косовска мисија Европске уније у протекла три месеца постигли одређен напредак у покушајима да успоставе сарадњу између Београда и Приштине, при чему најозбиљнији проблем представљају условљавања лидера косовских Албанаца.

"Напори мог специјалног изасланика да са Београдом и Приштином и уз блиску сарадњу ЕУ потакне практичну сарадњу произвели су ограничен успех. Иако су власти у Београду показале интерес да се пронађе прагматичан приступ, власти у Приштини постављају предуслове које је у пракси тешко испунити", наводи се у новом извештају шефа УН, о коме ће Савет безбедности УН расправљати 15. октобра.

Бан је упозорио политичке лидере да се, током кампање за новембарске локалне изборе, уздрже од запаљивих изјава, јер би такав језик могао подићи опасност од избијања новог насиља, посебно на северу Косова.

Генерални секретар УН је, такође, упозорио да на активности његовог специјалног изасланика за Косово, Ламберта Занијера утиче и текући процес одређивања легалности једнострано проглашене независности Косова пред Међународним судом правде, па власти у Београду и Приштини, пре доношења било каквих одлуга, вагају како ће њихови потези бити протумачени пред тим судом.

"Ставови Београда и Приштине су и даље супротни када је у питању статус Косова. У Приштини, настављени су повремени позиви на укидање УНМИК-а... Од мог претходног извештаја, још две државе признале су независност Косова чиме је тај број достигао 62", наводи се у Бановом извештају.

Извештај Бан Ки Муна, као што је већ уобичајено, амбасадорима петнаесточланог тела представиће шеф УНМИК-а Ламберто Занијер, а ставове власти у Приштини заступаће тамошњи министар спољних послова Скендер Хисени.

"Иако су власти у Београду заузеле прагматичан став о решавању неких од отворених питања, власти у Приштини остају неспремне да се укључе уколико им се не омогући да према колегама из Београда наступају као једнаки, што је неприхватљиво за Београд", навео је Бан, подсећајући да је УНМИК 1. јула сведен на планиран број од 510 службеника,

Ипак, како је навео Бан, УНМИК је задржао важну улогу посредника између власти у Приштини и три српске општине на северу Косова, при чему лидери тамишњих Срба сматрају да је УНМИК и Кфор једино имају међународни мандат.

Упозоравајући на недостатке у припремама за предстојеће локалне изборе на Косову, прве о којима ће комплетну брoгу преузети косовске власти, шеф УН је истакао да се за

учешће пријавило укупно 76 партија, односно 35 албанских, 23 српске, седам бошњачких, четири турске, две црногорске, две које окупљају Ашкалије и по једна Рома, Египћана и Горанаца.

Бан је, истовремено, навео да је Скупштина заједнице српских општина позвала српске странке да бојкотују косовске локалне изборе и да је влада у Београду сматра да нема услова за српско учешће на изборима, као и да гласање није у линији са резолуцијом 1244 Савета безбедности УН.

УН подсећају и да су најаве потписивања протокола о полицијској сарадњи између Еулекса и Београда дочекане са великим отпором власти у Приштини, али пре свега покрета за самоопредељење "Ветевендосје", па је током протеста демолирано 26 возила мисије ЕУ, као и да је та организација затражила повлачење Еулекса са Косова.

Као и у свим претходним извештајима УНМИК-а, који су у претходних десет година стизали у Њујорк, шеф светске организације изразио је незадовољство процесом повратка прогнаних, наводећи да се на Косово у јуну и јулу вратило свега 236 особа, од чега 31 особа српске националности.

(РТС)